

DATOS IDENTIFICATIVOS

Socioloxía: Socioloxía da educación

Materia	Socioloxía: Socioloxía da educación			
Código	P02G120V01105			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Traba Díaz, Amada			
Profesorado	Lage Picos, Jesús Adolfo Torres Outón, Sara María Traba Díaz, Amada			
Correo-e	amadat@uvigo.es			
Web	http://websuvigo.es/webdeox11/			
Descrición xeral	Materia de formación básica na formación inicial do profesorado, imprescindible para que as e os futuros docentes comprendan a complexidade dos procesos e relacións educativas. O programa pretende achegar as dimensións estruturais e ideolóxicas que preceden, condicionan e entrelazan os procesos educativos. A reflexión que se fai nesta materia debería contribuír a unha praxe docente racional e consciente. Os contidos céntranse fundamentalmente nos procesos de socialización e nas súas axencias e ámbitos principais, e nomeadamente, na escolarización nas sociedades modernas; mais tamén se dá a debida importancia aos aspectos xerais da disciplina sociolóxica. Asemade, incorpórase a perspectiva de xénero de xeito transversal, nos contidos, na linguaxe e na praxe de aula. Preténdese: - Abordar os aspectos sociais -non pedagóxicos nin didácticos- implicados nos procesos educativos. - Contextualizar os procesos educativos no seu medio social e histórico, nomeadamente na actualidade. - Adquirir coñecementos básicos de Socioloxía e poder usar as súas achegas teóricas como ferramentas de análise e comprensión da realidade social e educativa. - Incorporar coñecementos de disciplinas afíns. - Desenvolver capacidades de comprensión e análise do medio social e a capacidade de aplicación para avaliar e prever o impacto, máis alá da aula e da práctica profesional diaria, na integración da comunidade, na resolución de conflitos e na innovación educativa.			

Competencias

Código	
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable

B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao período 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
C22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade
C23	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
C24	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar
C28	Valorar as ciencias como un feito cultural
C29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
C31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
C35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
C48	Fomentar a lectura e animar a escribir
C52	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
C64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
C65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
C66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
C69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todas as ensinanzas descritas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D11	Traballo nun contexto internacional
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
O alumnado deberá acadar os seguintes resultados	B2	C1	D1
Adquirir coñecementos que permitan:	B3	C2	D2
- Empregar as achegas teóricas da socioloxía como ferramenta de análise e comprensión da realidade.	B4	C7	D3
- Analizar a educación como un feito social, como unha institución básica na sociedade actual.	B6	C8	D5
Analizar as súas funcións sociais e as súas transformacións e conflitos.	B7	C9	D6
- Coñecer a evolución da institución familiar, os diferentes tipos de familias, os diferentes estilos de vida e de educación; ver a educación dende a perspectiva familiar para poder interaccionar eficazmente coas familias	B8	C10	D7
- Comprender as demandas institucionais da educación no contexto actual: familias, relacións de xénero, relacións interxeracionais, multiculturalidade e interculturalidade, desigualdade, segregación, discriminación, inclusión e exclusión social, desenvolvemento sostible.	B9	C11	D8
- Analizar o impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das tecnoloxías, así como dos cambios nas relacións de xénero e interxeracionais.	B10	C13	D9
- Poder desenvolver e avaliar as accións dentro e fóra do centro educativo destinadas á formación cidadá.	B11	C14	D10
- Descubrir os aspectos sociais non pedagóxicos implicados nos procesos educativos, nomeadamente aqueles máis profundos como os que se relacionan coa estrutura social e as transformacións sociais, e tamén con fenómenos máis conxunturais ou específicos como a evolución da economía e do mercado de traballo.	B12	C15	D11
Adquirir destrezas metodolóxicas que permiten desenvolver os contidos anteriores a través do traballo autónomo individual e en equipo como:		C17	D12
- Aprender a seleccionar e xerarquizar a información		C19	D13
- Planificar o traballo.		C22	D14
- Acadar metas concretas.		C23	D15
- Establecer obxectivos e medios		C24	D16
- Avaliar custos e posibles limitacións do traballo de investigación empírica.		C28	D17
- Capacidade para redifinir obxectivos ou medios se estes non se axustaren aos fins establecidos.		C29	D18
- Analizar resultados e proceso de investigación		C31	D19
- Sistematizar e presentar oralmente e por escrito os contidos previstos.		C34	D20
		C35	D21
		C48	D22
		C52	
Adquirir destrezas tecnolóxicas:		C63	
- Coñecer as ferramentas básicas de informática e audiovisual (procesador de texto, power point, folha de cálculo, acceso a internet, programas multimedia e gravación de voz ou vídeo)		C64	
- Traballar con fontes e bases de datos estatísticos		C65	
- Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación		C66	
- Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural		C68	
		C69	
Adquirir destrezas lingüísticas:			
- Comprensión de textos complexos			
- Expresión escrita, comunicación oral en público. linguaxe inclusiva.			
- Capacidade para facerse entender (oral e escrita)			
- Resumir e articular información complexa ou de fontes diferentes.			
Adquirir destrezas sociais que permitan desenvolver tarefas colaboradoras:			
- Capacidade de escoitar e comprender aos demais.			
- Capacidade de captar a atención do receptor.			
- Capacidade para adaptarse á axenda de traballo para cumprir obxectivos.			
- Capacidade para organizar, adaptar ou reorganizar o traballo.			
- Capacidade para asumir a responsabilidade propia e do grupo.			

Contidos

Tema

TEMA 1.- Conceptos xerais e perspectivas teóricas sociolóxicas

- Perspectiva sociolóxica, perspectiva global e perspectiva sociolóxica na vida cotiá
- A socioloxía como ciencia: orixes e desenvolvemento
- Teoría sociolóxica: principais paradigmas e novas perspectivas (a perspectiva de xénero como exemplo)
- Que entendemos por sociedade, evolución e tipos de sociedade
- Individuo e sociedade, achegas da socioloxía clásica: Marx, Weber e Durkheim (conflito, racionalización, función, anomia)
- Cultura: conceptualización, diversidade cultural, interculturalidade, subcultura e contracultura; símbolos, valores, normas, desviación e control social
- Estrutura social e interacción, status e rol.
- Estratificación social: clase, xénero e etnia.
- Grupos e organizacións.

Apéndice metodolóxico básico para a realización do proxecto de investigación

- Metodoloxía, nocións básicas para o traballo de investigación: a definición do problema, as achegas teóricas, a formulación da hipótese, a escolla do deseño (distinción métodos e ferramentas básicas), recollida e compilación dos datos, interpretación dos resultados, elaboración de informe.

TEMA 2.- Socioloxía da familia e da infancia

- Que é a socialización? Concepto, proceso, teorías e axentes principais. A análise sociolóxica da familia
- Que son as familias? Definición, natureza e evolución da institución
 - Principais perspectivas teóricas: funcións, desigualdade, patriarcado e análise micro.
 - A rápida transformación da institución familiar na sociedade actual, diversidade de modelos fronte ao modelo tradicional
 - A cara escura das familias. Violencia intrafamiliar e de xénero

A análise sociolóxica da infancia

- A construción social da infancia
- Perspectivas teóricas sobre a infancia
- A infancia maltratada e excluída, a infancia postmoderna
- A socialización na infancia con referencia a outros axentes, e a socialización de xénero como exemplo de socialización diferencial.

TEMA 3.- Contexto social, cambios sociodemográficos e acceso ao mercado de traballo. Políticas educativas

O contexto social actual, cambio e transformación acelerada. Sociedade transformacional e líquida

- Cambios sociodemográficos: natalidade, esperanza de vida, migracións, acceso ao mercado de traballo, ... consecuencias sobre a estrutura social e a construción social das categorías de idade, de xénero, clase, etnia.

- Relación entre sistema social e sistema educativo, xenealoxía do sistema escolar -Características comúns e xerais dos sistemas educativos (xeneralidade, obrigatoriedade, ramificación, burocratización)

Políticas educativas, innovación e reforma

Apéndice coas explicacións teóricas da relación entre educación e sociedade: da achega dos clásicos aos paradigmas actuais. este apéndice é de especial interese como base teórica para a realización dos proxectos de investigación.

TEMA 4.- Educación e cidadanía: xénero, multiculturalidade, discriminación, inclusión social, participación na vida política e económica[]).

- A estratificación social e as súas consecuencias no sistema educativo, nos grupos sociais e nos individuos: discriminación, inclusión/exclusión social, participación na vida política e económica
- A teoría social aborda a desigualdade
 - A relación entre clase social e educación
 - O xénero como categoría relevante na desigualdade educativa. A coeducación.
 - A diversidade cultural, a interculturalidade na sociedade global un reto para os sistemas educativos.

TEMA 5.- Culturas familiares e cultura escolar: reprodución cultural e factores sociais do rendemento escolar (clase, género□).

- A reprodución cultural e social na escola
- A violencia simbólica.
- Lingua e currículo
- A escola aparello de poder disciplinario
- Os nesgos de xénero, de clase e étnicos no sistema educativo e factores sociais de rendemento escolar relacionados.

TEMA 6.- Relación entre educación familiar, demandas de la comunidad y práctica en la escuela.

- A socialización no marco da familia
- Os modelos de socialización familiar
- A relación familia-escola.
- As relacións entre escola e contorno: mirando ao futuro

TEMA 7.- Currículo oculto, socialización en el aula y en el centro.

- Que é o currículo dende a perspectiva sociolóxica: expreso, evidente, visible, oculto, invisible, omitido; saberes, hábitos, espazos e tempos, a organización escolar como elemento esencial na análise do currículo
- As relacións sociais do proceso educativo: inculcación, selección/omisión, segregación/inclusión
- A eficacia da socialización escolar
- A comunicación na aula e a constitución do individuo illado
- Sexismo no currículo

TEMA 8.- Socioloxía da interacción na aula e resolución de conflitos

- A aula como microsociedade: significación social da aula e da relación educativa, poder e estratificación: xénero, clase e etnia
- A análise sociolóxica do profesorado. A feminización da profesión docente
- A aula como marco de comportamento: negociación, estigma e resistencia
- A comunicación na aula e a constitución do individuo illado
- Sexismo nas interacción de aula
- Resolución de conflitos: aprender a amar na escola, a importancia da educación afectiva a da aplicación de modelos integradores baseados no concepto de construción social

TEMA 9.- Impacto y uso de las tecnologías en la educación.

- A revolución das TIC e a sociedade da información, impacto na economía, na democracia, nas relacións sociais, a creación de novas culturas e os novos riscos
- O impacto das linguaxes audiovisuais e das pantallas na socialización. Xénero e uso das tic
- Sinerxías e oportunidades das TIC para transformar o modelo educativo, novos contornos de aprendizaxe e de relación, a transformación do espazo/tempo, eliminación de barreiras no acceso,

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	3	0	3
Traballos tutelados	10	20	30
Presentacións/exposicións	8	6	14
Foros de discusión	0	3	3
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	16	16
Prácticas autónomas a través de TIC	4	0	4
Seminarios	5	10	15
Actividades introdutorias	2	0	2
Estudos/actividades previos	0	20	20
Sesión maxistral	10	0	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	20	30
Probas de resposta curta	1	0	1
Cartafol/dossier	1	0	1
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Titoría en grupo	□ Descripción: este é un tempo reservado para atender e resolver dúbidas do alumnado. Durante este curso cada alumna/o deberá dedicar 3 horas a esta actividade. □ Obxectivos: - o Atención, seguimento e orientación do alumnado. - o Intercambiar información, perspectivas e coñecementos. - o Favorecer o feedback entre as persoas que compoñen o curso: entre o propio alumnado e entre docente e alumnado sobre os contidos e tarefas desenvolvidas na materia. - o Seguimento da comprensión de conceptos e contidos así como resolución de dúbidas. - o Asesoramento na procura de información. □ Modalidade: guiada. □ Natureza: teórica e práctica. □ Escenario: despacho 113, aulas C ou B □ Grupos: reducido (entre 4 e 9). □ Tarefas do alumnado: identificar as dúbidas e problemas de comprensión e formulalas, se pode ser, con posibilidades de resolución.
Traballos tutelados	□ Descripción: actividades que realiza o alumnado como parte da preparación para as aulas B e C algúns exemplos poden ser: recensións sobre artigos científicos de actualidade, traballos monográficos, procura de información en artigos, libros, web, bases de datos, etc. sobre un tema en concreto. -Todo o alumnado deberá facer un proxecto de investigación que desenvolverá en grupo. Este traballo será guiado nas horas de aula B. O alumnado deberá escoller un tema e deseñar e desenvolver a investigación que contera as actividades precedentes entre outras. Quen se encargue da docencia acoutará e aceptará os temas de estudo propostos polo alumnado. Realizará o seguimento do traballo e avaliará o proceso e o resultado final. □ O obxectivo: adquirir e consolidar coñecementos, aplicar na práctica os coñecementos teóricos e formar parte fundamental do traballo que se avalia. □ Modalidade: autónoma con titoría e supervisión □ Natureza: práctica. □ Escenario: aula B e escenario sen prescrición. Realizarase en grupo reducido: 3-5 compoñentes. O alumnado realizará o proxecto a partir do guión proporcionado pola/o docente, e do marco teórico da materia. Disporá das sesións de prácticas en horas B, así como das sesións de titoría presencial e virtual que fosen precisas para facilitar o seguimento do proceso.

Presentacións/exposicións ☐ Descrición: todos os traballos tutelados nas sesións prácticas deben ser presentados en público a todo o grupo en sesións habilitadas a tal efecto ao final do cuadrimestre. Teráse en conta a habilidade para comunicar e a capacidade de captar a atención do público así como a capacidade de síntese e os recursos empregados.

Tamén se poden expoñer, pero non é obrigatorio, outros traballos que se vaian realizando de forma voluntaria polo alumnado.

Estas exposicións consistirán en presentar un tema concreto ou un traballo (previa presentación escrita na que se avaliará o contido).

Trátase dunha metodoloxía que traballa unha competencia nuclear e transversal cuxo obxectivo é aprender a comunicar.

Os traballos expoñeranse en grupo -os que se realicen en grupo- ou individualmente os que se fagan desa forma con carácter voluntario.

As presentacións serán avaliadas en función dos criterios previamente establecidos, podendo incluso integrar a avaliación criterios e cualificacións incorporados polo alumnado.

☐ Modalidade: guiada.

☐ Natureza: práctica.

☐ Escenario: aula ordinaria que conta con recursos tecnolóxicos (canón de proxección, transparencias, conexión a Internet, vídeo ou DVD)

☐ Grupo: grande, mediano ou reducido.

☐ Tarefas do alumnado:

o Expoñer o traballo publicamente.

o Defendelo, é dicir, debe responder ás preguntas e posibles críticas construtivas de colegas e docentes.

o Poderanse explicar na parte final da exposición os problemas e obstáculos xurdidos durante la elaboración do traballo.

Foros de discusión ☐ Descrición: esta é unha actividade que se realizaría a través das redes creadas a tal efecto polo propio alumnado, a traves destas redes se poderá acordar e acoutar temáticas de traballo nas horas C de seminario e o mesmo para desenvolver o proxecto de investigación. poderase consensuar as prioridades, debater e intercambiar informacións e opinións de interese para o desenvolvemento teórico e práctico da materia, especialmente temas de actualidade ou de relevancia.

☐ Obxectivos:

o Abrir novas perspectivas e temas e traballar e consolidar coñecementos.

o Cuestionar(se) opinións persoais e posibles prexuizos.

o Desenvolver habilidades comunicativas.

☐ Modalidade: autónoma.

☐ Natureza: práctica.

☐ Escenario: non prescrito agás pola necesidade de conexión á rede.

☐ Grupos: grande ou reducido.

☐ Quen teña a cargo a docencia, ou incluso o alumnado, propondrá un tema de debate ou de estudo, se é preciso nomearase alguén que dinamice ou modere o foro.

Resolución de problemas □ Descripción: formulación, análise, resolución individual, e de proceder, debate en grupo, dun e/ou exercicios de forma exercicio relacionado coa temática da materia de forma autónoma por parte do alumnado. autónoma

- Obxectivo
 - o Reflexionar sobre as cuestións principais da materia e relacionar teoría e práctica.
 - o Introducir novos conceptos e integrais cos antigos.
 - o Consolidar coñecementos.

O alumnado dispón da documentación necesaria para preparar a materia, concretamente dispón de unidades temáticas que ao final de cada unha presentan unha batería de cuestións ou exercicios denominadas "actividades de autoavaliación", O contido e resolución destas actividades pode integrar o cartafol/dossier xunto coa documentación elaborada para os seminarios e outros traballos voluntarios. A docente poderá revisar este traballo por petición propia ou por solicitude do alumnado e formará parte da avaliación final.

- Modalidade: autónoma.
- Natureza: teórico-práctica.
- Escenario: non prescrito.

- Tarefas do alumnado:
 - o Resolver a cuestión ou exercicio proposto pola/o docente a partir da documentación facilitada ou de pescudas.
 - o Aínda que as actividades se realizaren de forma autónoma, o alumnado disporá en todo momento de sesións de tutoría para que a docente poida realizar o acompañamento e seguimento desta metodoloxía.

Prácticas autónomas a través de TIC □ Descripción: desenvolver, con axuda das TIC, prácticas de búsqueda de información, manexo de ferramentas básicas para deseñar táboas e gráficas, tratamento de datos e búsqueda de fontes estatísticas.

Desenvolveranse 2 ou tres sesións en horas B. Ao inicio do curso e cando o o desenvolvemento dos traballos o requira, é dicir, no momento en que se trate de buscar, procesar e presentar a información para os traballos. Asemade realizarase o curso de busca bibliográfica e bses de datos ofrecido pola biblioteca

- Obxectivos:
 - o Facilitar a correlación entre a teoría e a práctica.
 - o Consolidar coñecementos.
 - o Utilizar programas ou recursos informáticos.
- Modalidade: guiada.
- Natureza: práctica.
- Escenario: aula de informática ou aula B e en grupo mediano.

□ Quen estea a cargo desta docencia deberá elaborar e proporcionar un guión para orientar a realización do traballo e das actividades concretas en cada caso, asemade deberá facer o seguimento da evolución da actividade do alumnado.

- Tarefas do alumnado: realizar a actividade proposta en tempo e forma.

Seminarios Descripción: trátase dun tipo de metodoloxía que combina o traballo autónomo co guiado de aula. Pretende profundar e ampliar o contido xeral da materia pero a través dunha temática específica tratada no programa xeral da materia e transversal á mesma. O tema escollido é: Xénero, socialización e coeducación
Terán lugar 8 sesións de unha hora en pequeno grupo (sesións de horas C) en semanas alternas co fin de dar tempo a preparar lecturas de textos e procuras de información etc..
□ Obxectivo: adquirir, comunicar e consolidar coñecementos teórico-prácticos e fomentar a interactividade entre a docente e o alumnado.
□ Modalidade: guiada.
□ Natureza: práctica.
□ Escenario: aula ordinaria con recursos tecnolóxicos.
□ Grupos: reducido
□ Tarefas do alumnado: procura, traballo de documentación, lectura e análise, para achegalo ás demais persoas participantes no seminario. Coordinación e consenso entre o alumnado participante no grupo para definir temas e prioridades.

Actividades introductorias □ Descripción:

Estas actividades realizaranse nas primeiras sesións A, B e C nos grupos.

Están encamiñadas a tomar contacto e a dar e recoller información sobre a materia, o curso e sobre o alumnado (coñecementos previos, intereses e motivacións).

Poderanse presentar pezas audiovisuais ou doutro tipo que o alumnado terá que analizar en forma de lluvia de ideas ou sobre un guión proposto pola/o docente, quen preguntará sobre ideas e conceptos para coñecer o grao de afinidade e comprensión na materia.

Asemade, poderáanse presentar exercicios prácticos nos que o alumnado terá que responder oralmente a unhas preguntas.

Nos últimos tramos das primeiras sesións farase a presentación específica do curso: obxectivos, contidos, metodoloxía, avaliación, etc.

□ Obxectivo: comunicar amigablemente que se pretende atinxir con este curso e de forma somera coa materia de Socioloxía. Aclarar, no posible, a finalidade da mesma e o seu interese.

□ Modalidade: guiada

□ Natureza: teórica

□ Escenario: aula ordinaria

□ Grupo: grande, mediano e pequeno

□ Tarefas do alumnado: participar activamente nas actividades

Estudos/actividades previas

□ Descripción: sempre antes de cada sesión presencial maxistral (horas A) ou do desenvolvemento de traballo práctico (horas B) ou seminarios (horas C) o alumnado realizará as actividades previstas como previas.

O alumnado deberá procurar, ler e traballar a documentación ou o material proposto e facilitado pola/o docente.

o Pode ser para unha actividade teórica - procura de información, análise e organización de documentación- ou a realización dunha tarefa que haxa de ser resolta con traballo práctico.

□ Obxectivo: aprender e asistir ás aulas cun mínimo de coñecementos da materia que permita avanzar a bo ritmo e compartir coñecementos para facilitar o debate en sesión maxistral, seminario ou práctica.

Quen se encargue da docencia poñerá a disposición do alumnado o material de lectura ou as indicacións para obtelo.

□ Modalidade: autónoma.

□ Natureza: práctica.

□ Escenario: non prescrito.

□ Realizarase en grupo reducido ou de forma individual.

□ Tarefas do alumnado:

o Procurar documentarse (artigos, webs, bases de datos, audiovisuais, etc.)

o Ler a documentación facilitada polo/a docente ou obtida de forma autónoma.

Sesión maxistral

Non se trata de realizar leccións maxistrais ao uso, pois a presentación estruturada e ordenada dos temas xa está a disposición do alumnado na plataforma de teledocencia.

Nos tempos dedicados á exposición a cargo da/o docente levarase a cabo a explicación e aclaracións do contido da materia:

- Relacionala coas sesións anteriores e posteriores

- Resaltar as ideas principais

- Aclarar aqueles puntos máis complexos

- Dar a palabra ao alumnado para resolver as dúbidas e ofrecer exemplos (de actualidade, reais, etc.),

- Relacionar os novos conceptos

- Asegurar a comprensión do contido empregando a exposición teórica ou a discusión e debate.

□ Obxectivo: presentar novos coñecementos

□ Modalidade: guiada, a presenza de docente é necesaria.

□ Natureza: teórica.

□ Escenario: aula ordinaria A

Recursos tecnolóxicos (malia non ser imprescindibles poderán empregarse o proxector, conexión a Internet, vídeo ou dvd□).

□ Grupo: grande

□ Tarefas do alumnado: preparar as actividades previas, participar activamente na sesión (tomar notas, tomar a palabra, contestar preguntas□).

Resolución de problemas e/ou exercicios □ Descrición: formulación, análise, resolución e debate de exercicios relacionados coa temática da materia.

A docente propón, ao final de cada tema, por escrito e de forma organizada unha batería de exercicios e actividades.

A documentación de consulta e lectura está a disposición do alumnado e conforma a guía de orientación e análise, centra os puntos de interese, de ampliación ou de complexidade para a posterior discusión e posta en común na aula.

En hora A realízase un exercicio escrito por cada tema que será recollido pola docente na aula para incorporarse a avaliación.

En todas as sesións maxistras a docente preguntará pola realización dos exercicios de autoavaliación, polas dificultades e dúbidas atopadas e recollerá os comentarios e achegas do alumnado comentados en público. Resolveráse na aula cantas dúbidas se presenten deste xeito.

□ Obxectivo: Reflexionar e relacionar teoría e práctica e proporcionar feedback ao alumnado sobre o proceso de aprendizaxe. Realmente é unha peza metodolóxica integrada, que permite aprender, consolidar, ampliar, autoavaliar e avaliar, e comunicar na aula.

□ Modalidade: guiada.

□ Natureza: práctica.

□ Escenario: aula ordinaria con recursos tecnolóxicos.

□ Grupo: grande.

□ Tarefas do alumnado: o alumnado deberá resolver os exercicios propostos a partir do material de estudo facilitado pola docente. Posteriormente terá lugar unha posta en común.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	O seminario é unha metodoloxía que combina o traballo individual e de grupo, o traballo autónomo e o guiado en aula C. Con esta atención en aula preténdese guiar e avaliar o proceso de aprendizaxe e o progreso do alumnado tanto no plano teórico como práctico: pescudas, recompilación, análise, opinión, presentación, debate en aula, □. O seguimento consignarase nas fichas individuais e tamén con referencia ao grupo C no que se integre cada alumna/o durante o desenvolvemento das aulas C. A docente propondrá temas de traballo e será o alumnado quen decida a súa concreción de acordo cos seus intereses ou relevancia. A docente indica o marco teórico para traballar, e, sobre el, o grupo deberá tomar decisións, coordinarse na distribución de tarefas e definir o que se vai presentar en aula.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Ao final de cada tema, e de forma voluntaria para o alumnado, levarase a cabo unha pequena proba de coñecemento que permitirá ir recompilando información de cada alumna/o sobre a evolución da adquisición de competencias cognitivas. Estas probas retroalimentan a información, xa que lle serán devoltas ao alumnado coas indicacións pertinentes. Ademais permiten realizar avaliación de proceso e son unha ferramenta útil para conseguir que o alumnado teña a materia ao día e non acumule temas sen traballar, pois a superación destas probas permitirá acadar unha avaliación positiva nesa parte da materia sen ter que realizar outra proba de coñecemento.
Foros de discusión	Esta atención permite que o alumnado resolva de forma autónoma a coordinación necesaria para o traballo de aulas B e C. No B estará formado polo grupo de proxecto e no C polo grupo de aula, que é reducido, aproximadamente 12 persoas. Deberan conformar unha rede de traballo a través de Internet con todos os compoñentes. O foro permitirá debater o necesario para acordar temas, priorizar o desenvolvemento, acordar quen intervirá na aula e sobre que, ... É un tipo de traballo autónomo do grupo, e quen se encargue da docencia deberá garantir que existe, que se comunican todos os membros e tomará nota do resultado dos debates e decisións.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Con esta atención, que se poderá desenvolver en aula (A, B e C) e nas titorías individuais e de grupo, preténdese estimular o alumnado a profundar e consolidar os coñecementos que ofrece a materia. A base para esta atención está na proposta de actividades que se fai ao final de cada tema. O alumnado poderá decidir que actividades realiza segundo os seus intereses ou relevancia, e despois poderá contrastar co grupo o resultado ou traballalo en titoría coa docente para mellorar as competencias cognitivas e metodolóxicas. Estes exercicios formarán parte da documentación compilada para o cartafol.
Titoría en grupo	Con esta atención preténdese contribuír a resolver as dúbidas que xurdan na realización das diferentes tarefas propostas ao alumnado, nomeadamente aquelas que xurdan coa realización do proxecto de investigación en grupo (horas B) e nas que aparezan ao desenvolver o traballo de seminario (horas C). Poderá realizarse nas horas B e C e no despacho.

Actividades introductorias	Con esta atención preténdese aclarar todo o necesario para desenvolver correctamente o traballo de curso. En cada tipo de aula (A, B, C), por ser diferente, levaranse a cabo as necesarias explicacións sobre contidos, metodoloxía e avaliación, dando a palabra ao alumnado para que poida preguntar o que considere oportuno. Na primeira parte da intervención poderanse empregar estratexias que permitan coñecer aproximandamente o grao de familiaridade do alumnado coa materia e coas metodoloxías que se van aplicar. Poderanse realizar tormentas de ideas, visionar algunha peza audiovisual e logo ter un coloquio sobre ela, realizar a presentación do alumnado facendo algún tipo de precisión, ou calquera outra estratexia de iniciación á materia.
Traballos tutelados	Esta atención céntrase na orientación para o deseño teórico e metodolóxico, así como no seguimento da realización do proxecto de investigación que o alumnado debe facer en grupo. Esta atención levarase a cabo fundamentalmente no transcurso das aulas B que teñen como obxectivo específico acadar as destrezas básicas na praxe metodolóxica e tamén en destrezas tecnolóxicas, lingüísticas e colaboradoras. Ademais de na aula B e atendendo grupo a grupo, levarase a cabo tamén no despacho e a través de correo electrónico.
Presentacións/exposicións	Esta atención ten como obxectivo orientar ao alumnado na mellora das destrezas comunicativas ou na superación dos obstáculos que se poden presentar ao falar en público e comunicar de forma eficiente. Dedicarase unha sesión a preparar e orientar nestas destrezas na hora A e na B, e , eventualmente, tamén se poderá traballar en tutoría individual.
Prácticas autónomas a través de TIC	Esta atención pretende que o alumnado adestre no uso dos recursos que ofrecen as TIC: procura de información, manexo de ferramentas básicas para deseñar táboas e gráficas, tratamento de datos e busca de fontes. Respecto da procura de información e valoración e cita de fontes, o alumnado deberá realizar obrigatoriamente o curso que ofrece a biblioteca do campus. Para adestrar en tratamento de datos e elaboración de gráficas e cadros a atención levarase a cabo na aula en hora B e C ou na tutoría.
Estudos/actividades previos	Quen teña o encargo da docencia porá a disposición do alumnado dende o inicio de curso a documentación necesaria para realizar o traballo previo ás sesións A, B ou C. Esta atención permitirá que o alumnado poida asistir ás aulas cun coñecemento previo do que se vai tratar e polo tanto poderá formular dúbidas e preguntas con maior acerto, ou mesmo debater sobre o que se está aprendendo. O alumnado debe ler a documentación ou o material proposto e facilitado pola/o docente. Pode ser para unha actividade teórica - procura de información, análise e organización de documentación- ou a realización dunha tarefa que deba ser resolta con traballo práctico.
Sesión maxistral	Con esta atención non se pretende realizar leccións nas que a relación docente alumnado sexa xerárquica e unidireccional. Para evitar isto a presentación estruturada e ordenada dos temas xa está a disposición do alumnado na plataforma Faitic, de modo que o alumnado pode e debe lela con anterioridade e dese modo ten xa un punto de partida para poder reflexionar e participar na aula. Non obstante, nos tempos dedicados á exposición a cargo da/o docente levarase a cabo a explicación e aclaracións do contido da materia que o alumnado considere de maior interés pola súa relevancia ou complexidade. En todo caso hai un guión estándar que consiste en: Relacionar o contido do tema co marco global da materia Resaltar as ideas principais Aclarar aqueles puntos máis complexos Dar a palabra ao alumnado para resolver as dúbidas e ofrecer exemplos (de actualidade, reais, etc.), relacionar os novos conceptos, e asegurar a comprensión do contido empregando a exposición teórica ou a discusión e debate.
Probas	Descrición
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	O alumnado poderá facer de xeito voluntario unha proba de resposta longa, con acceso a información durante o desenvolvemento da mesma, co obxectivo de subir a cualificación final. Poderá realizala o alumnado que acade unha cualificación superior ou igual a notable 8. Esta proba dará a oportunidade de acceder ao sobresaliente ou matrícula de honra. A proba desenvolverase na data de exame final oficial.
Probas de resposta curta	Esta atención permitirá (ao alumnado e á docente) ter información semanal sobre o desenvolvemento da aprendizaxe da materia. O contido será sobre o máis importante de cada tema e a resposta curta permite obter información sobre se se van acadando as destrezas cognitivas requiridas. As explicacións en aula A son importantes para resolver dúbidas e as probas realizaranse nas horas A. a superación destas probas permite acadar a cualificación positiva sen ter que realizar o exame final.

Cartafol/dossier	Con esta atención preténdese estimular ao alumnado a traballar aquelas destrezas máis febles que cada quen identifique, tanto no plano cognitivo como metodolóxico, lingüístico ou tecnolóxico. A docente ofrece unha batería de propostas en forma de pescudas, reflexións, análises de pezas documentais literarias ou de imaxe, etc. e será o propio alumnado quen decida que e canto facer. Todo este traballo formará parte dun cartafol/dossier persoal que se poderá mostrar e consultar coa docente, quen propondrá melloras e orientacións. Este cartafol poderá formar parte da documentación a ter en conta para a avaliación final.
------------------	---

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos tutelados	Esta metodoloxía está pensada para poñer en práctica os coñecementos adquiridos e activar as capacidades que permiten acadar competencias de aplicación á realidade. O traballo será realizado en pequeno grupo, guiado, avaliado en proceso e avaliado en resultado. A base sobre a que se aplican os criterios de avaliación é a das competencias da materia a través da participación do alumnado nas sesións de introdución e de seguemento e a memoria onde se recolle o traballo realizado. Ningún traballo se poderá dar por finalizado ata que non acade a cualificación de apto.	25	B3 C22 D1 B4 C23 D2 B6 C24 D3 B7 C69 D5 B8 D6 B10 D7 B11 D8 B12 D9 D10 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D21 D22
Presentacións/exposicións	Neste apartado terase en conta a presentación pública dos traballos tutelados, así como a presentación e debate ou posta en común en aula dos exercizos e dos seminarios. Polo tanto, neste apartado é no que se valoran especificamente as competencias relacionadas coa comunicación e a participación nas aulas A, na presentación pública da memoria do proxecto de investigación B, e nos seminarios das horas C.	15	B11 C69 D1 D3 D5 D9 D18
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Esta metodoloxía está pensada para aquelas persoas que desexen afondar un pouco máis nos temas. No material preparado pola docente fanse suxestións que orientan ao alumnado para este fin, podendo tamén o propio alumnado afondar en aspectos que non estean suxeridos pola docente. Este traballo voluntario pasará a formar parte do cartafol individual do alumnado e permitirá sumar para a avaliación final.	5	B3 C22 D1 B6 C23 D3 B8 C24 D14 B10 C69 D15 B12 D16 D20 D22
Seminarios	Cada grupo C terá 8 sesións en seminario (horas C) ao longo do cuatrimestre. Para o seu desenvolvemento será preciso que o alumnado se coordine, se documente e traballe previamente, individualmente e en grupo, coas lecturas e indicacións propostas. Nas sesións de seminario cada participante intervirá presentando as conclusións ás que chegara, de modo que se comparta o coñecemento e que se debata en grupo.	15	B3 C22 D1 B4 C23 D2 B6 C24 D3 B7 C69 D12 B8 D13 B10 D14 B11 D15 D16 D17 D18 D22

Probas de resposta curta	Durante o desenvolvemento do curso realizaranse, de xeito voluntario por parte do alumnado, 10 probas de coñecemento de resposta curta sen apoio de apuntamentos nin material de consulta. Para a súa realización tomarase como base os contidos dos temas e os exercicios propostos ao final de cada tema. Serán avaliadas de inmediato e devoltas ao alumnado para a súa comprobación e comentario en aula. permiten manter o ritmo de traballo e a retroalimentación respecto do resultado. De superarse estas probas non será necesario facer ningunha outra proba de coñecemento. Para iso non deben suspenderse máis de 4 por debaixo de 4, ou máis de 3 por debaixo de 3.5. O total de suspensos que se poderán acumular con estas cualificacións non deberá ser superior ao 40%.	30	B6 C22 D1 B8 C23 D14 B9 C24 D15 B10 C69 D20 B12
Cartafol/dossier	O cartafol é de realización voluntaria e persoal, flexible segundo os intereses e necesidades da cada alumna/o. No cartafol irase plasmando o traballado realizado durante o curso: resolución de exercicios de entre os recomendados ao final de cada tema, pescudas, recensións, cometarios sobre vídeos e películas, ..., nel poderanse incluír elementos concernintes ao traballo de aula A, B ou C. Por exemplo, pódense incluír aspectos concretos relacionados co traballo de investigación tutelado de grupo que non teñan cabida na memoria. O cartafol poderase ir revisando na titoría ao longo do cuadrimestre por solicitude do alumnado ou da docente.	5	B3 C22 D1 B4 C23 D2 B6 C24 D3 B8 C69 D6 B9 D13 B10 D14 B12 D15 D16 D18 D20 D22
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	A proba presencial de resposta longa (desenvolvemento dun tema ou dun cometario de texto) ten carácter voluntario e marcará a diferenza entre o notable e o sobresaliente ou a MH. Terá lugar na data da proba final oficial. Disporase de dúas horas para a súa realización e poderanse consultar materiais como o cartafol ou outras lecturas de consulta. Nesta data oficial final participarán tamén as persoas que non acadaran unha avaliación continua positiva ao longo do desenvolvemento do cuadrimestre pero cun tipo de proba que contemple unha mestura de preguntas curtas e longas. Tamén disporán de dúas horas para o seu desenvolvemento. Neste caso deberase acadar unha cualificación que permita facer media coas demais partes da materia, podendo chegar ata o 30% previsto para a avaliación continua coas probas de resposta curta.	5	B6 C22 D1 B8 C23 D3 B9 C24 D14 B10 C69 D15 B12 D20

Outros comentarios sobre a Avaliación

A segunda convocatoria (avaliación de xullo) terá os mesmos requirimentos, de tal maneira que as partes superadas na primeira non hai que repetilas.

A data de exame pódese consultar na web da facultade no apartado de organización académica.

<http://feduc.webs.uvigo.es/>

As persoas que non poidan asistir con asiduidade debarán acordar coa docente unha sistemática de traballo en horario de titoría, deberán realizar os traballos correspondentes ao seminario e ao proxecto de investigación e realizar as probas de coñecemento en forma de parciais ou no exame final.

Recoméndase encarecidamente que se lea esta guía con atención para poder aclarar as dúbidas xa na sesión de presentación da materia o primeiro día e non pasemos o curso aclarando cuestións que xa están recollidas neste documento.

Recoméndase poñer atención á documentación que se sube á plataforma virtual de teledocencia FAITIC. Nela están desenvolvidos os temas, esquemas de traballo, fichas e guións para realizar comentarios e outros traballos voluntarios, guías (como a de análise de películas con perspectiva sociolóxica), novas, anuncios, calendario previsto de realización do programa e datas das probas de avaliación.

Ningún traballo tutelado vai darse por finalizado ata que non acade a cualificación de apto.

Debe poñerse atención á bibliografía máis ampliada e bases de datos importantes para o desenvolvemento dos traballos.

Recoméndase ver os vídeos, documentais e películas que se propoñen nos diversos temas da materia pois contribúen a abrir o foco e a mellorar a comprensión do tema.

Tamén é importante ler a prensa e estar ao tanto dos acontecementos, e ter unha actitude aberta, curiosa e crítica ante o mundo.

Polo tipo de materia que é fáise máis fincapé nos aspectos reflexivos que memorísticos.

Bibliografía. Fontes de información

Educación en tempos incertos, **Fernández Enguita, Mariano**, Madrid: Morata,
Fernández Palomares, Francisco (coordinador), **Sociología de la educación**, Madrid: Pearson,
Sociología de la Educación, **Fernández Enguita, Mariano (editor)**, Barcelona: Ariel referencia,
Sociología, **Macdonald, John J. & Plummer, Ken**, Madrid: Prentice Hall,
La educación general en España, **Pérez-Díaz, Víctor e Rodríguez, Juan C.**, Fundación Santillana,
Diccionario de sociología, **Salvador Giner, Emilio Lamo de Espinosa e Cristóbal Torres (editores)**, Madrid: Alianza Editorial,
Las reformas educativas a debate, **Varela, Julia**, Madrid: Morata,
Atando teoría y práctica en la labor docente, **Viniegra, L.**, Barcelona: Paidós,
Investigación-acción, reflexión crítica sobre la práctica educativa, **VVAA.**, Eduforma,
Aprendiendo a trabajar: como los chicos de la clase obrera consiguen trabajos de clase obrera, **Willis, Paul**, Madrid: Akal,
El harén pedagógico. Perspectiva de género en la organización escolar, **Santos Guerra (coordinador)**, Barcelona: Graó,
Cultura infantil y multinacionales, **Steimberg y Kinchelore (compiladores)**, Madrid: Morata,
□Nacimiento de dos hermanos gemelos: el sociólogo y el maestro de escuela (reflejo de Francia en el, **Volker, Joan**,
Barcelona: Península,
Chicos son hombres serán: cómo romper los lazos entre masculinidad y violencia, **Miedzian, Myriam**, Madrid: Horas y horas,
□La escuela obligatoria y la invención de la infancia anormal□ en Espacios de poder, **Muel, Francine**, Madrid: Ediciones de la Piqueta,
La escuela a examen, **Fernández Enguita, Mariano**, Madrid: Pirámide.,
La profesión docente y la comunidad escolar, **Fernández Enguita, Mariano**, Madrid: Morata,
Vigilar y castigar, **Foucault, Michel**, Madrid: Siglo XXI,
La escuela no es una empresa. El neoliberalismo al asalto de la escuela pública, **Laval, L.**, Barcelona: Paidós,
Educar como □Dios manda□., **Appel, Michel W.**, Barcelona: Paidós,
<http://www.un.org/>, **Naciones Unidas**,
<http://www.oneworld.net>, **One World**,
<http://www.europa.eu.int/index-en.htm>, **Unión Europea**,
<http://portal.unesco.org/>, **UNESCO**,
Escuelas y calidad de la enseñanza, **Informe internacional OCDE**, Barcelona: MEC/Paidós,
Educación superior y futuro de España, **Pérez-Díaz, Víctor e Rodríguez, Juan C.**, Fundación Santillana,
www.ine.es, **Instituto Nacional de Estadística**,
<http://www.consellodacultura.org>, **Consello da Cultura Galega**,
Falar galego: No veo por que. Aproximación cualitativa á situación sociolingüística de Galicia, **Iglesias Álvarez, Ana**,
Xerais,
www.ige.eu/web/index., **Instituto Galego de Estatística**,
fatic.uvigo.es/index., **Universidade de Vigo**,
www.csic.es/, **CSIC**,
www.migualdad.es/mujer/, **Instituto de la Mujer. La mujer en cifras**,
sgi.xunta.es/publdida.html -, **Servizo de Igualdade (Galicia)**,
www.oecd.org/document, **OCDE**,
www.cervantesvirtual.com/, **Biblioteca Virtual Cervantes**,
www.educarm.es/templates/portal/images/ficheros/revistaEducarm/, **REDINET (Información educativa)**,
www.sc.ehu.es/sfwseec/basedatos.htm -, **ERIC (Centro de recursos educativos)**,
www.plazayvaldes.es/libro/diccionario-critico-de-ciencias-sociales/1249/, **Diccionario crítico de Ciencias Sociales**,
www.injuve.mtas.es/injuve/portal.portal.action, **INJUVE (Instituto de la Juventud de España)**,
http://webs.uvigo.es/hcastro/guias/guia_dep08.html, **Como realizar un trabajo académico**,
Metodología de investigación, **Hernández Sapien**, Mc.Graw-Hill,
La corrosión del carácter, **Sennett, Richard**, Barcelona, Anagrama,
Amor líquido: Acerca de la fragilidad de los vínculos humanos, **Bauman, Zygmunt**, Mexico, FCE,
El trabajo de cuidados, **Carrasco, Cristina**, Madrid, los libros de la Catarata,
Sociofobia: el cambio político en la era de la utopía digital, **Rendueles, César**, Capitan Swing,
La convivencia, **Illich, Ivan**, Barcelona, Virus,
La invención de los derechos humanos, **Hunt, Lynn**, Barcelona, Tusquets,
Como aprender a amar en la escuela, **Renau, Mª Dolors (Ed.)**, Madrid, La catarata,
Pedagogías invisibles. El espacio del aula como discurso, **Acaso, María**, Madrid, La catarata,
Peligro, niños, **Tonucci, Francesco**, Barcelona, Graó,
Pensando el futuro de la educación, **Imbernon, F. Jarauta, B. (Coord.)**, Barcelona, Graó,

Outros comentarios

Recoméndase poñer atención á documentación que se sube á plataforma virtual FAITIC. Nela están desenvolvidos os temas, esquemas de traballo, fichas para realizar comentarios e outros traballos voluntarios, guías de análise de películas con perspectiva sociolóxica, novas, anuncios, calendario previsto de realización do programa e datas das probas de avaliación. Debe poñerse atención á bibliografía máis ampliada e bases de datos importantes para o desenvolvemento dos traballos. Recoméndase encarecidamente que se lea esta guía con atención para poder aclarar as dúbidas xa na sesión de presentación da materia o primeiro día e non pasemos o curso aclarando cuestións que xa están recollidas neste documento.

Recoméndase ver e comentar o material audiovisual proposto: vídeos, documentais, películas,...

Tamén é moi importante ler a prensa e estar ao tanto dos acontecementos, ter unha actitude aberta, curiosa e crítica ante o que sucede no mundo.
